

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра Архітектура будівель та споруд

СИЛАБУС
освітньої компоненти 1ВК16
навчальної дисципліни
Регіональні проблеми архітектури та містобудування

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)						
Програма навчання	Вибіркова						
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво					
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування					
Освітня програма	Освітньо-професійна програма зі спеціалізації «Архітектура будівель та споруд»						
Цикл навчальних дисциплін	Дисципліни спеціалізації «Архітектура будівель та споруд»						
Структура навчальної дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)						
	Обсяг дисципліни	Частини	Обсяг (академічних годин)	Лекції (академічних годин)	Практичні (академічних годин)	Лабораторні (академічних годин)	Самостійна робота (академічних годин)
	I (8-й сем.)		90	24	24	-	42
	II		-	-	-	-	-
	Індивідуальні та (або) групові завдання	виконання РГР					
Форми контролю	I	залік					
	II	-					

Викладач:

Черненко Андрій Андрійович, асистент кафедри архітектура будівель та споруд,
ugolneba16@gmail.com

Мета навчальної дисципліни і очікувані результати навчання

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами:

- архітектурне проектування;
- типологія будівель та споруд;
- основи містобудування;
- основи екології.

Метою дисципліни є формування у майбутніх спеціалістів основних професійних компетентностей:

- виконувати передпроектний аналіз;
- володіти методикою архітектурного проектування в історичній забудові.

Основною метою дисципліни «Регіональні проблеми архітектури та містобудування» є формування у студентів уявлень про можливості вирішення архітектурних, соціальних, економічних, екологічних та інших проблем за допомогою методів наукового узагальнення, моделювання та прогнозування. Такий підхід дозволить за допомогою «наукового інструментарію» розглядати архітектурно-містобудівні та дизайнерські завдання різної ієрархічної величини, а також виявляти основні закономірності та причинно-наслідкові залежності (пояснення) соціальних явищ.

Вивчення регіону, його особливостей, розташованих не тільки в географічно-кліматичній площині, а й у тимчасовому, культурному, історичному пластах є першочерговим завданням архітектора.

У сучасних умовах розвитку архітектури та містобудування стає очевидним, що на основі глибоких знань, на базі міцного практичного досвіду і сформованого наукового підходу, отриманого студентами, можливість позитивного вирішення теоретичних, практичних і експериментальних завдань стає реальною. Таким чином, метою курсу лекцій є підготовка фахівців архітекторів до вирішення науково-теоретичних і експериментальних завдань, забезпечення можливості в отриманні міцних і глибоких знань, розширенні кругозору та ерудиції студентів архітекторів.

Предметом вивчення дисципліни є ознайомлення студентів з деякими основними завданнями, а також змістом і процедурами архітектурно-містобудівного аналізу вихідної ситуації (так званім передпроектним і проектним аналізом) для формування обґрунтованого підходу до об'єкту проектування.

Завдання дисципліни полягають:

- в розкритті перед студентами системи комплексних середовищних проблем, демонстрації процедур і результатів етапів аналізу і синтезу в проектуванні об'єктів міського середовища;

- у вивченні різних науково-методичних прийомів, які найбільш повно висвітлюють ту чи іншу соціальну, економічну, архітектурно-планувальну проблему і є найбільш доречними і доцільними в даній науковій сфері.

Курс лекцій базується на основних наукових методиках, якими є спостереження, аналіз, синтез і експеримент.

Місце дисципліни у професійній підготовці випускника. Курс є одним з основних в циклі спецкурсів за фахом «Архітектура та містобудування», спеціалізація «Архітектура будівель і споруд» і необхідний для використання в архітектурному проектуванні.

Програмні результати навчання

знати:

- основні напрямки перед-проектного аналізу;
- основи аналізу прототипів і особливості аналізу вихідної ситуації без прототипів в умовах системного і тематичного архітектурного проектування;

розуміти:

- цілі і завдання перед-проектного аналізу;
- зміст і процедури перед-проектного аналізу в рамках прототипного, системного і тематичного проектування;
- значення перед-проектного аналізу для етапу проектного синтезу;

вміти:

- застосовувати на практиці основні процедури перед-проектного аналізу;
- виробляти обґрунтовані вимоги до об'єкта проектування (від окремої речі до середовищного об'єкта);
- використовувати дані передпроектного аналізу для формування проектного задуму (вибір переважного варіанту проектного рішення на етапі проектного синтезу).

Лекції

№п/п	Назва тем	Кількість годин			
		денна	денна ск	заочна	заочна ск
1	2	3	4	5	
Блок 1.					
1.1	Тема 1. Проблеми та їх вирішення в тимчасовому, історичному аспекті, в просторово-часовому континуумі.	2			
1.2	Тема 2. Проблеми та їх вирішення в епоху неоліту	2			

1.3	Тема 3. Проблеми та їх вирішення за часів Трипільської культури	2			
1.4	Тема 4. Проблеми та їх вирішення. Альби, Етруски, Берберське Марокко.	2			
2.1	Тема 5. Проблеми та їх вирішення. Стародавній Рим.	2			
2.2	Тема 6. Проблеми та їх вирішення. Епоха Відродження.	2			
Блок 2.					
2.3	Тема 7. Проблеми та їх вирішення. Ампір.	2			
2.4	Тема 8. Проблеми та їх вирішення. Історизм.	2			
2.5	Тема 9. Проблеми та їх вирішення. Неокласика.				
2.6	Тема 10. Проблеми та їх вирішення. Одеса.				
2.7	Тема 11. Проблеми та їх вирішення. Одеса. Типова та авторська.				
2.8	Тема 12. Проблеми та їх вирішення. Одеса. Сучасність та майбутнє.	2			
	Всього	24			

Практичні заняття.

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		денна	денна ск	заочна	заочна ск
1	Практичне заняття 1,2. Знайомство з видами графоаналітичного аналізу	4			
2	Практичне заняття 3,4. Знайомство з прийомами перетворення композиційних схем. Прийоми перетворення композиційної схеми. Варіанти проектних впливів на середовищну систему в процесі проектування. Видозміни композиційної структури. Взаємозв'язок засобів коригування проектного рішення	4			
3	Практичне заняття 5,6. Вивчення вихідної картографічної інформації, натурне обстеження фрагмента міського середовища, фотофіксація	4			
4	Практичне заняття 7,8. Графоаналітична обробка зібраної інформації. Підготовка до клаузур	2			
5	Практичне заняття 9,10. Виконання клазури. Пошук образно-стильових інтерпретацій	2			
6	Практичне заняття 11,12. Виконання клазури. Пошук варіантів висотного рішення об'єкта. Вивчення навколишнього середовища	4			

7	Практичне заняття 13,14. Виконання клаузури. Посадка об'єкта на генплан. Варіанти вирішення генерального плану	2			
8	Практичне заняття 15,16. Оформлення прийнятих рішень в альбом	2			
	Всього	24			

2.4. Самостійна робота.

№ п/п	Зміст роботи	Кількість годин			
		денна	денна ск	заочна	заочна ск
1	Повторення теоретичних і методичних основ курсу	28			
2	Виконання розрахунково-графічної роботи	14			
	Всього	42			

1. Тематика індивідуальних та/або групових завдань.

«Передпроектний і проектний аналіз території для виконання архітектурного проекту». Практична робота виконується для закріплення отриманих теоретичних знань, на аркушах формату А3 у вільній формі (можливе використання ручної і / або комп'ютерної графіки) у вигляді альбому.

№ п/п	Найменування графічного матеріалу	Масштаби креслень
1	Титульний аркуш	А-3
2	Генеральний план міста	1:25000 (вільне володіння)
3	Схема розміщення земельної ділянки в планувальній структурі району (частини району)	1:2000, 1:1000
4	Схема розташування досліджуваних установ в районі міста (в місті)	1:25000 (вільний)
5	Схема функціонального зонування планувального району з радіусом обслуговування проєктованого об'єкта	1:2000, 1:1000
6	Схема пішохідної та транспортної доступності ділянки	1:2000, 1:1000
7	Ситуаційна схема планувального району з видовими точками	1:2000, 1:1000, 1:500
8	Фотофіксація з видових точок	-
9	Розгортки по фасадах вулиць з показом варіантів висотності проєктованого об'єкта	-

10	Схеми варіантів посадки будівлі на ділянку	1:1000, 1:500
11	Генеральний план ділянки з благоустроєм	1:500

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Регіональні проблеми архітектури та містобудування» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Розрахунково-графічна робота	1	40	70
Підсумковий (семестровий) контроль знань	1	20	30
Разом		60	100

Перелік рекомендованої літератури, підручників, нормативних, методичних матеріалів

1. ДБН Б.2.2-12:2018 Планування і забудова територій. Київ. Мінрегіонрозвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2018. – 187 с.
2. Захаревська Н.С., Дмитрик Н.О. Методика виконання містобудівного обґрунтування на прикладі дитячого центру дозвілля в Одесі. Стаття. Збірник наукових праць «Регіональні проблеми архітектури та містобудування», Одеса : Астропринт-2013, - випуск 11-12, - С.21-29.
3. М. Ю. Відейко. Трипілля // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наукова думка, 2013. — Т. 10 : Т — Я. — С. 152. — 784 с. : іл. — ISBN 978-966-00-1359-9.
4. Н. С. Котова. Неоліт, новокам'яна доба // Енциклопедія історії України : у 10 т. редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наукова думка, 2010. — Т. 7 : Мл — О. — С. 368. — 728 с. : іл. — ISBN 978-966-00-1061-1.
5. Історія європейської цивілізації. Рим / К. Вільєтті та ін.; за ред. Умберто Еко; пер. з італ.: Л. Д. Ципоренко та ін. — Харків: Фоліо, 2017. — 1030 с.: іл. — Авт. зазначено в змісті. — Перекладено за вид.: L'Antichità-Roma / a cura di Umberto Eco (Milano: EM Publ. SRL, 2012). — 1 500 пр. — ISBN 978-966-03-7130-9.